

ת"פ 2393/09/15 - מדינת ישראל, באמצעות משטרת ישראל נגד שילה דויטש

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 2393-09-15 מדינת ישראל נ' דויטש

המאשימה

הנאשם

בפני כב' השופט אילן סלע
מדינת ישראל באמצעות משטרת ישראל
ע"י שלוחת תביעות יהודה שי
נגד
שילה דויטש
ע"י ב"כ עו"ד יפתח לנדאו
פסק דין

אני מזכה את הנאשם מעבירת התקיפה שיוחסה לו בכתב האישום.

כתב האישום ותשובת הנאשם

1. כנגד הנאשם, הוגש כתב אישום, המייחס לו עבירת תקיפה לפי סעיף 379 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "החוק").
2. בכתב האישום נטען כי ביום 1.09.12, שהיה יום שבת, בוואדי הסמוך למצפה יאיר רעו מספר פלסטינים את צאנם. את הרועים ליווה מרגה (להלן: "המתלונן") ואחרים.
3. עוד נטען, כי סמוך לשעה 10:00, הנאשם ומספר אנשים נוספים, ביניהם אביו של הנאשם, הגיעו למקום רעיית הצאן במטרה להרחיק את הצאן מהמקום. המתלונן ניסה לחצוץ בין הנאשם לצאן והנאשם דחף אותו מספר פעמים. באחת הפעמים, המתלונן איבד את שיווי משקלו ונאחז בחולצת הנאשם כדי לא ליפול. כתוצאה מכך, נקרעה חולצת הנאשם. בתגובה, חבט הנאשם בפניו של המתלונן בעוצמה, באמצעות אגרופו.
4. הנאשם כפר בביצוע העבירה. הוא אישר כי נתן חבטה למתלונן אך הדבר נעשה בתגובה לאלימות שנקט כלפיו המתלונן ומתוך כוונה להגן על עצמו. הנאשם הוסיף, כי מידי שבת מגיעים חבורת פרובוקטורים לפאתי הישוב מצפה יאיר, והוא ומשפחתו עושים מאמצים גדולים שלא לאפשר לאותם אנשים להתקרב לבתים ולפלוש לשטחם. הם פועלים תוך כדי שמירה על החוק באופן מובהק. בשבת בה אירע האירוע המפורט בכתב האישום, הגיעה קבוצת פלסטינים ונעמדה לצד עדר העיזים יחד עם קבוצת הפרובוקטורים שהחזיקו בידיהם מצלמות. בשלב מסוים, המתלונן הדף אותו

בגופו אך הוא המשיך להתקדם כשגבו לעבר המתלונן. בשלב זה, המתלונן רץ לעברו, תפס אותו מאחור, משך אותו בחולצתו, וקרע אותה. הוא נפל לקרקע וחולצתו נקרעה. בשל כך, הוא הסתובב ונתן חבטה למתלונן, במטרה להגן על עצמו.

המסכת הראייתית

5. המאשימה הצטיידה עם עדויות המתלונן ומספר חברים שלו שנכחו במקום בזמן האירוע, בעדותו של קצין הסיוור שערכ את הנאשם לתחנת המשטרה ועדות גובה הודעת הנאשם.

6. יצוין, כי המאשימה ביקשה גם להעיד את מר רז כדר ששירת אף הוא כחייל בזמן האירוע והיה לכאורה עד לו. ואולם, כפי שציינתי בהחלטה מיום 8.11.18, על אף שלדיון האחרון, העד זומן כדיון ולא התייצב על דעת עצמו, המאשימה לא עשתה דיון כדי לוודא את התייצבותו דיון זמן עובר לדיון. בפרט, נוכח מחדלה בעבר, כאשר לא פעלה למסור צו הבאה לידי העד, ובעיקר - לא התייצבה לדיון אליו התייצב העד (הגם שהנאשם ובא-כוחו, גם הם לא התייצבו), וזאת על דעתה שלה ומבלי שבית המשפט הורה על דחיית הדיון. כפי שפורט בהחלטה האמורה, במקרה זה, ובנסיבות אלו, בשים לה למועד האירוע (לפני למעלה מ-6 שנים) והזמן שחלף ממועד הגשת כתב האישום (למעלה מ-3 שנים), עיניו הדיון לנאשם, לא הצדיק דחיית הדיון לצורך התייצבותו של העד. יצוין, כי במועד בו התייצב העד (והצדדים לא התייצבו, על דעת עצמם, כאמור), טען מר כדר כי הוא אינו זוכר דבר מהאירוע ואף אינו יודע במה מדובר.

7. המתלונן העיד על עצמו כי הוא פעיל זכויות אדם, שהגיע, ככל שבת, יחד עם חבורת פעילים לדרום הר חברון כדי ללוות רועים פלסטינים שסובלים באופן תדיר מהמתנחלים ומהצבא. ביום האירוע, הוא ליווה את הרועים על מנת למנוע חיכוך עמם או גירושם מהמקום, שהוא, כך לטענתו, אדמה פלסטינית פרטית. בשלב מסוים, כשהם הגיעו לבורות המים, החלו מתנחלים לרדת מכיוון מצפה יאיר. עוד קודם לכן הגיעו למקום חיילים שעמדו במרחק מה מהם, אך החיילים לא מנעו מהמתנחלים להגיע לעדרים, והמתנחלים החלו לגרש את הצאן.

8. המתלונן הוסיף וסיפר, כי בשלב מסוים הנאשם נכנס אל תוך העדר ופיזר את הכבשים לכל רוח. הוא הלך לצד הנאשם ומבלי שנגע בו ניסה למנוע ממנו לגרש את העדר ולמנוע את התקדמותו. הנאשם החל לקלל אותו ולדחוף אותו, אך הוא המשיך ללכת לצד הנאשם מבלי לגעת בו. בשלב מסוים, הדחיפות של הנאשם התגברו והוא כמעט נפל לקרקע. הוא נאחז בחולצה של הנאשם, וזמן מועט לאחר מכן הוא קיבל אגרוף בפנים מידו של הנאשם.

9. המתלונן העיד כי האגרוף מידו של הנאשם בא כחצי דקה לאחר שהוא כמעט נפל ואחז בחולצת הנאשם שנקרעה. העד הסתובב לכיוונו, היכה אותו באגרופו, והוא נפל. כשהופנה לכך שהחייל רז כדר רשם לאחר האירוע כי המכה שנתן הנאשם הייתה בדרך של תנועת היד לאחר ולא כפי שהוא טוען, שהנאשם הסתובב לכיוונו, השיב כי כך הוא זוכר את האירוע בחלוף 5 שנים, אך ייתכן שהוא טועה בתיאור הזווית בה ניתנה המכה. הוא אישר כי אחז מספר שניות בחולצה של הנאשם, וחלפו בין 5 ל-20 שניות מאז עזיבת החולצה ועד לקבלת מכת האגרוף. הוא הוסיף כי הוא לא הבחין שחולצת הנאשם נקרעה, אך ייתכן שתוך כדי הנפילה נתלש ממנה כפתור.

10. עוד אישר המתלונן, כי ייתכן שאמר לנאשם במהלך האירוע כי הם יגרשו אותו ויוציאו אותו מביתו.

11. כאמור, לצדו של המתלונן התייצבו למתן עדות חבריו לפעילות במקום. מר שמואל טרופ העיד כי הוא צילם את המתנחלים מתקרבים לרועי צאן ואת אחד מהמתנחלים מתקרב אל הפעילים. באירוע נכחו במקום, 4-5 פעילים, 5 חיילים, 4 מתנחלים ו-3-4 פלסטינים. הוא לא זכר אם נקרעה חולצה למי מהנוכחים באירוע. כשהופנה להודעתו במשטרה בה טען כי חולצתו של המתלונן נקרעה, השיב כי אם אמר כך, מדובר בדברי אמת. הסרטון שצילם הוגש לבית המשפט.

12. בסרטון (ת/6) ניתן לראות כי הנאשם מרחיק את העדר והמתלונן הולך לידו ומנסה למנוע ממנו את המעבר לכיוון העדר (דקות 05:00 - 07:00). בהמשך ניתן לראות, כי מלבד המצלמה שצילמה את הסרטון שהוגש, ישנם עוד שני פעילים מחבריו של המתלונן שמתעדים את המתרחש (דקה 11:20). עוד ניתן לראות כי במשך דקות ארוכות הנאשם ותושבי מצפה יאיר, המתלונן וחבריו, וחיילי צה"ל עומדים במקום מרוחק מהעדר. בדקה ה-19:00 לערך הולכים הנאשם ואדם נוסף לכיוון העדר וניתן לראות כי הם מניסים אותו ומונעים ממנו מלהתקדם במעלה הגבעה. בשלב מסוים ניתן לראות את המתלונן מתקרב אל הנאשם ומונע ממנו מלהתקדם. אז, בחר המצלם להתמקד באביו של הנאשם שהיה קרוב אליו והפסיק לצלם את הנאשם והמתלונן שלצדו. כך, שהאירוע, שהיה בדקה 19:55, לא נקלט במצלמה. רק כאשר אביו של הנאשם צועק לעבר בנו, הנאשם, "די, שילה, שילה", חוזרת המצלמה לצלם את הנאשם והמתלונן, אך האירוע כבר הסתיים.

13. חבר נוסף של המתלונן, מר עדן גרבר סיפר גם הוא על קבוצת מתנחלים שהגיעה במטרה לגרש את העדר ולפזרו. הוא וחברה אחרת בקבוצה ניסו למנוע את פיזור העדר, בכך שהם נעמדו לפני קבוצת המתנחלים כשהם אוחזים זה בידו של זה ומונעים את המעבר. בשלב מסוים שמע את המתלונן צועק "אל תיגע בי", ואז הבחין במתלונן ליד הנאשם. רק לאחר מכן, הוסיף כי כשקרא את הודעתו במשטרה לפני הדיון וצפה בסרטון הוא הבחין בנאשם נותן מכת אגרוף למתלונן. בהמשך ציין כי באותה שנייה שנוצר ביניהם מגע הוא לא הסתכל לכיוונם, וכאשר הסתובב המתלונן והנאשם היו קרובים אחד לשני. הוא ציין שוב, רק מתוך קריאת ההודעה והצפייה בסרטון, הוא ידע לומר כי הנאשם היכה את המתלונן.

14. בחקירתו הנגדית הדגיש כי ראה את המתלונן תופס בחולצה של הנאשם, נשען לאחור, ובשלב זה קיבל אגרוף מהנאשם. הוא ציין כי על אף שבמשטרה סיפר כי הוא צילם את האירוע, לאחר שהראו לו את הצילום הוא הבין שכנראה, למצער, בזמן האירוע עצמו, הוא לא צילם.

15. גם חברו של המתלונן, מר עמיאל דב ליאונלו ורדי, התייצב למתן עדות. בעדותו סיפר כי שעה שעמד כ-30 מטרים מהמתלונן, הוא הבחין בזווית העין בתנועה מהירה. הוא הסתובב וראה את ידו של הנאשם בסמוך לפנים של המתלונן. כשהופנה להודעתו במשטרה בה אמר כי ראה בזווית העין את אחד מהמתנחלים מכה בפניו של המתלונן מכה שנראתה מכה חזקה, השיב כי מדובר באירוע מלפני זמן רב והוא זוכר שהמכה, אותה ראה בזווית עינו, הייתה מכה מהירה וחזקה. הוא אישר כי לא הבחין במצלמה שהחזיק המתלונן.

16. אל מול עדויות אלו העיד הנאשם. הוא סיפר בעדותו כי עובר לאירוע, מדי שבת, בין השעות 09:00 ל-11:00 בבוקר הייתה מגיעה הקבוצה שחלק מחבריה העידו בבית המשפט, יחד עם מספר פלסטינים עם צאן, סמוך מאוד למצפה יאיר. גם ביום האירוע הגיעה הקבוצה והוא ירד מהיישוב על מנת לגרש ולפזר את הצאן משטחי היישוב. המתלון ניסה למנוע ממנו לעשות זאת ובין היתר דחף אותו כדי להרחיקו מהצאן. הוא עקף את המתלון והמשיך בריצה במורד השלוחה אחרי הצאן. ואז, המתלון רץ, קפץ עליו, כשיד שמאל של המתלון אוחזת בצווארו מאחור וידו השנייה תופסת אותו בחולצה. בשלב זה קרע המתלון את חולצתו, והוא הניף את ידו הימנית לאחור ונתן למתלון מכה כדי להשתחרר ממנו.

דין והכרעה

17. כאמור, אין חולק כי הנאשם היכה את המתלון, והשאלה היא האם מדובר במכה שבאה, כטענת הנאשם, אך כתגובה לתקיפתו על ידי המתלון וכהגנה עצמית, או שמא, כגרסת המתלון, הנאשם תקף אותו ללא הצדקה כלשהי.

18. לאחר שקילת העדויות של הנוכחים באירוע והצפייה בסרטון, איני סבור כי הורם הנטל להוכיח כי הנאשם ביצע את המיוחס לו ברמת ההוכחה הנדרשת בפלילים, ולא ניתן להעדיף את גרסת המתלון על פני גרסת הנאשם.

19. אדרבה, כל שניתן לומר הוא כי ניתן למצוא בגרסת המתלון יסוד לגרסת הנאשם, גרסה שהוצגה על ידי הנאשם כבר בחקירתו במשטרה כשעה לאחר האירוע(ת/1). המתלון אישר כי הוא הלך לצד הנאשם וניסה למנוע את התקדמותו מבלי לגעת בו. קשה להבין כיצד ניתן למנוע מאדם להתקדם בשטח פתוח באמצעות עמידה לידו וללא כל מגע בו. קשיים נוספים נתגלו בגרסת המתלון אשר טען, כי חלפה כחצי דקה מאז שהוא כמעט מעד ונפל וקרע את חולצת המתלון ללא כוונה עד לרגע בו הנאשם הסתובב לעברו והיכה אותו באגרופו, ולאחר מכן טען כי ייתכן והוא טועה בתיאור הזווית בה נעשתה המכה. פער זמנים זה בין תפיסת החולצה למכת האגרופ, אינו עולה מתוך כתב האישום, והוא נסתר מעדותו של עד התביעה מר גרבר אשר ציין כי הנאשם הכה את המתלון באגרופו שעה שהמתלון אחז בחולצת הנאשם. גם המתלון עצמו טען באחת מגרסאותיו במהלך עדותו בבית המשפט כי האגרופ ניתן תוך כדי הדחיפות (כך, בלשונו) ובלי קשר להיאבקות במהלכה הוא כמעט נפל ונאלץ לאחוז בחולצת הנאשם (עמ' 9 לפרוטוקול, שורה 20). למעשה, צפייה בסרטון מלמדת כי אין ממש בטענת המתלון שהנאשם דחף אותו מספר פעמים עובר לאירוע בו הוא נאלץ לאחוז בחולצת הנאשם. עוד יצוין כי על אף שאין מחלוקת כי חולצתו של הנאשם נקרעה באירוע, המתלון לא זכר זאת, וכך גם לא מר טרופ, אשר במשטרה, אף טען, כי חולצתו של המתלון היא זו שנקרעה.

20. למעשה, מלבד עדותו של המתלון לא נמצאו תימוכין לגרסתו אף לא בעדויות חבריו. מר גרבר העיד בבית המשפט כי הבחין רק בנאשם שהוא נמצא קרוב למתלון (דבר שלא היה שנוי במחלוקת) ושמע את המתלון צועק "אל תיגע בי". הוא חזר על גרסה זו פעם נוספת ורק לאחר מכן ציין כי כשקרא את הודעתו במשטרה לפני הדיון וצפה בסרטון הוא הבחין בנאשם נותן מכת אגרופ למתלון. ראשית יש לציין כי תמוה הדבר שניתן לעד לצפות בסרטון עובר למתן העדות, ובעיקר תמוהה גרסת העד כי בסרטון הבחין בנאשם נותן מכת אגרופ לעד, כשאין מחלוקת שאירוע שכזה אינו נראה בסרטון. מה גם שבחקירתו הנגדית עלה כי הוא כלל לא יודע לספר אודות המכה, כשהשיב לב"כ הנאשם כי "ייתכן והאגרופ ניתן לאחור ככל שהדבר אפשר מבחינה טכנית" (עמ' 17 לפרוטוקול בסופו, בהתאם לתיקון מיום 17.01.17).

21. עדותו של מר ורדי לפיה הבחין בזווית העין בתנועה מהירה ובידו של הנאשם כשהיא סמוכה לפני המתלון, גם בה אין כדי להועיל שכן אין מחלוקת כי הנאשם היכה את המתלון, השאלה היא מה היה בשניות שקדמו לכך, ואת שניות אלו מר ורדי לא ראה.

22. לצד עדויות אלו, שלא ניתן לבסס עליהם הרשעה ולהעדיף על גרסת הנאשם (שכאמור, נתמכת במידת מה מגרסת המתלון אשר אישר כי ניסה למנוע מהנאשם להתקדם בשטח הפתוח), תמוהה גם העובדה כי על אף שהמתלון וחבריו הצטיידו במצלמות כדי לתעד בדיוק אירוע מעין זה שארע, האירוע עצמו לא צולם, באף אחת מהמצלמות, או שמא צולם ולא נמסר למשטרה. גם בסרטון שהוגש, על אף החיכוך שבין הנאשם והמתלון שצולם על ידי הצלם, הוא בחר דווקא ברגעים הסמוכים לאירוע להפסיק לצלם חיכוך זה ולהתמקד באביו של הנאשם שלא היה קרוב כלל לעדר. גם יש לזכור כי מדובר בעדים בעלי אינטרס (גם ב"כ המאשימה בסיכומיה טענה כי ה"העד האובייקטיבי היחיד" הוא מר רז כדר שלא התייצב למתן עדות, כאמור), שהגיעו למקום, כך לפי עדותם, דווקא נוכח החיכוך עם המתנחלים במקום, וכאמור, לתיעוד חיכוכים אלו הם הצטיידו במצלמות. גם בכך יש כדי להמעיט באפשרות לסמוך ממצאים על עדויות אלו ולהעדיף על גרסת הנאשם, בהעדר ראיות אובייקטיביות.

23. ב"כ המאשימה טענה בסיכומיה כי הנאשם אינו יכול ליהנות מטענה להגנה עצמית, שכן תנאי נדרש לתחולת ההגנה הוא, שהטוען לה לא נכנס למצב ב"התנהגות פסולה" "תוך שהוא צופה מראש את אפשרות התפתחות הדברים", תנאי שאינו מתקיים במקרה זה. לדבריה, הנאשם לא סיפק הסבר מניח את הדעת לצורך לרדת מהיישוב לשטח בו נכחו המתלון וחבריו שעה שבמקום היו כוחות ביטחון, וכי הוא יכול היה לצפות את התרחשות העימות וגלישתו ל אלימות, והכניס עצמו במודע ל"זירת ההיאבקות".

אין דעתי כדעתה.

24. אכן, כפי שעלה מהעדויות של שני הצדדים, המתלון וחבריו היו מגיעים למקום יחד עם פלסטינים בשבתות רבות שקדמו לאירוע, אך המאשימה לא הצביעה על אירועים אלימים שהתרחשו קודם לכן במקום. כפי שגם עלה, כוחות הביטחון שהיו במקום לא התערבו תחילה בנעשה ולא מנעו מהנאשם וחבריו להתקרב למקום, ומכאן כי גם הם לא סברו כי הדברים עלולים להתדרדר לאלימות. לא ניתן אפוא, לומר כי הנאשם הגיע למקום "תוך שהוא צופה מראש את אפשרות התפתחות הדברים". גם איני סבור כי ניתן לטעון כנגד הנאשם אשר לטענתו חשש מהעובדה כי מסתובבים בסמוך לביתו, מרחק של עשרות מטרים, כי "התנהגותו פסולה" ושלא היה עליו להגיע למקום, שעה שהמתלון וחבריו הגיעו למקום מביתם המצוי עשרות קילומטרים משם. המתלון אף כינה את הנאשם וחבריו עבריינים ויחל להם שיגרשו אותם מביתם.

25. סופו של יום אפוא, לא ניתן לשלול את גרסת הנאשם כי הוא פעל כהגנה עצמית, כתגובה לדחיפתו על ידי המתלון, אשר אחז בו ובחולצתו ואף קרע אותה, ויש לזכותו מהעבירה המיוחסת לו.

נוהל "עיכוב מעצר בשבת הסעת חשוד וחקירתו".

26. בשולי הדברים, ואף שאין מדובר בעניין שיש בו רלוונטיות ישירה להכרעה בשאלת אשמת הנאשם, ראיתי חובה להתייחס לטענות הנאשם בדבר התנהלות המשטרה כנגדו, בעיכובו ובחקירתו בשבת. לאחר שמיעת עדותם של מר ברק דסטה, קצין המבצעים של מרחב שומרון, אשר במועד האירוע שימש קצין סיור במרחב חברון, והוא זה שעכב את הנאשם לתחנת המשטרה; את עדותו של מר יונה מזרחי שחקר את הנאשם בתחנת המשטרה; ועדות הנאשם, אין אלא לקבוע בצער, כי המשטרה התעלמה לחלוטין מפגיעה באמנותו ודתו של הנאשם, והתעלמה לחלוטין מנוהל משטרת ישראל מס' 300.05.246 שעניינו "עיכוב מעצר בשבת הסעת חשוד וחקירתו" (להלן: "הנוהל").

27. הנוהל קובע במפורש כי אם אין צורך בחקירה מיידית או הכרח בהעברת החשוד לתחנת המשטרה, הנאשם יזומן לסור לתחנה לאחר צאת השבת. החריגים לכך קבועים בנוהל ולא השתכנעתי כי הם היו במקרה זה. הטענה היחידה באשר לעיכובו של הנאשם הייתה כי הוא סרב להזדהות. אכן, סירוב להזדהות מתיר לפי הנוהל עיכוב החשוד לתחנת המשטרה. ואולם, במקרה זה, עדותו של הנאשם כי זהותו הייתה ידועה לשוטרים בטרם עזבו את מצפה יאיר מהימנה עלי. עדותו כי השוטרים לקחו אותו לביתו ליטול משם תעודת זהות, שכן היא מקבלת חיזוק מדו"ח הפעולה של מר דסטה ומעדותו כי בצאתם מהשטח פגשו את אביו ואף את אמו של הנאשם, כשאין מחלוקת כי האם לא הייתה בשטח, ומכאן כי הם פגשו בה ביישוב, בניגוד לטענת מר דסטה כי הם כלל לא עברו בתוך היישוב. מר דסטה גם הודה כי הוא מכיר את אביו של הנאשם ומשהאב, ובהמשך גם האם, זיהו את הנאשם כבנם, לא היה הכרח להסיעו בשבת לתחנת המשטרה. יש לזכור כי מדובר ביישוב בו מתגוררים רק כ-10 משפחות. והנוהל קובע כי "יש להימנע, ככל שניתן" מהסעתו של חשוד בשבת.

28. פשיטא, כי לא היה הכרח לקיים את חקירתו של הנאשם בשבת. הנוהל קובע במפורש כי "אין לבצע במהלך השבת פעולות חקירתיות עם החשוד, אשר דחייתן עד לצאת השבת לא תפגע בחקירה". במקרה זה, הנאשם שוחרר פחות משעתיים אחר שהוסע לתחנת המשטרה. הוא נאלץ, בשל אמונתו, לשהות ברחבי העיר חברון משעות הצהריים עד צאת השבת. אך בסופו של יום, חרף הנחיצות והדחיפות, שראתה המשטרה באירוע ובקידום החקירה, או שמא החומרה הרבה שייחסה לו, כתב האישום הוגש כנגד הנאשם רק בחלוף 3 שנים תמימות. המסקנה כי הדבר נעשה תוך התעלמות מוחלטת מאמונתו של הנאשם, ומהנוהל המחייב את המשטרה, באה לידי ביטוי בשיא חומרתה, מתוך עדותו של החוקר מזרחי, אשר ציין באופן גלוי כי אין כל מניעה בביצוע חקירה בשבת, וכי הוא אינו זוכר מקרה בעבר בו דחה חקירה למוצאי שבת מטעמי דת. הוא אף אישר בתשובה לשאלת הסניגור כי אינו זוכר אם קיימים נהלים לגבי חקירה בשבת. כשאין מודעים לנהלים - פשיטא כי לא ניתן לבצעם.

כאמור, אפוא, אני מזכה את הנאשם מהעבירה שיוחסה לו בכתב האישום.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 יום מהיום.

פסק הדין יועבר למפקד משטרת תחנת חברון.

ניתן היום, ו' כסלו תשע"ט, 14 נובמבר 2018, במעמד המתייצבים.

